

Какво ни дават полята и градините?

Какво закусихте днес? Мюсли, макарони или филийка с лютеница? Без растенията, които се отглеждат в полята, нивите и градините, нямаше да можем да сложим на масата нито едно от тези неща. Растенията, които хората отглеждат за храна или други свои нужди, се наричат земеделски култури.

ОТКЪДЕ ИДВАТ ТЕЗИ ХРАНИ?

Някога, много отдавна, хората се местели от място на място, за да събират корени, листа и семена на диви растения, с които се изхранвали. С времето се научили да засяват семена и да отглеждат растения. Това им позволило да получават повече храна и да заживеят уседнало - в постоянни селища.

Днес фермерите и стопаните редовно разорават и засяват полята и нивите. След като узрее, реколтата се събира на ръка или с машини.

Картофен чипс

Паста

Зърнена закуска

Чай

Кекс с маково семе

Слънчогледово олио

Леща

Картофени кнедли

Горчица и кетчуп

Спанак

КАКВИ ДРУГИ ХРАНИ СЕ ПРИГОТВЯТ ОТ РАСТЕНИЯТА – ОТ ЗЪРНЕНИТЕ, ЗЕЛЕНЧУКОВИТЕ, ОВОЩНИТЕ, БОБОВИТЕ, МАСЛОДАЙНИТЕ КУЛТУРИ?

КАКВО Е ПЛАНТАЦИЯ?

Плантацията е обширно стопанство, в което се отглежда само една земеделска култура. Плантации има най-вече в топлите страни. Там се отглеждат например ананаси, банани, авокадо, каучукови или какаови дървета, памукови или чаени храсти, маслени палми.

КАК СЕ ПРАВИ ХЛЯБ?

За да направим хляб, се нуждаем от брашно и малко вода. Брашното се получава обикновено от пшеница (жито). Това са малките твърди семена на пшеничните растения, които наричаме и зърна.

Комбайни жънат пшеничните растения и отделят стъблата от зърната. После зърното се откарва в мелница, където се смля на брашно. Какво още се прави от брашно? Други важни зърнени култури са оризът, царевичата, овесът, просото, ечемикът.

ОТКЪДЕ ИДВА ЗАХАРТА?

Стъблата на захарната тръстика и месестите корени на захарното цвекло съдържат сладък сок. Те се пресоват (смачкват се), за да се изцеди сокът от тях.

Сокът се вари, докато водата в него се изпари. Така се получава много гъст сироп, който се превръща в бели кристали, и ето - имаме захар!

ОТ КАКВО СЕ ПРАВЯТ ДРЕХИТЕ?

Новата тениска, която току-що сте облекли, може да е направена от памук. Когато плодовете на памуковото растение узреят, се разтварят и от тях се показват бели влакна. Фермерите ги събират с памукоберачни комбайни.

Памучните влакна се почистват, изпират се, изпридат се на нишки и от тях се изтъкават платове. Платовете се боядисват и от тях се шият тениски, панталони, покривки за маси и легла, завеси, платна за рисуване.

От памука може да се прави и хартия, която е много по-здрава и издръжлива от хартията, направена от дървесина. Затова памучната хартия най-често се използва за направата на банкноти, които трябва да са устойчиви на износване и да не се късат лесно.

Меката част на клечките за уши също е направена от памук.

Какво ни дават животните?

Голяма част от храната си дължим на животните. Меда получаваме от пчелите, яйцата - от кокошките, киселото мляко - от млякото на кравите. Животни, които се отглеждат за храна или други нужди на хората, например за вълна, се наричат домашни животни.

ОТКЪДЕ ИДВА МЛЯКОТО?

Най-често използваме млякото на кравите. Всеки ден фермерът дои кравите. Някога доенето ставало на ръка, а сега - с електрически доилки. Издоеното мляко се откарва в мандра или млекозавод. Там от него се произвеждат кисело мляко, сметана, сирене, кашкавал, масло.

Кравите, които се отглеждат заради млякото, се наричат дойни крави. Но хората по света използват и мляко от овце, кози и дори кобилешко мляко.

От мляко се прави и най-хубавият сладолед. Топлото мляко се охлажда няколко пъти, след това отново се затопля, за да не се разваля. Постепенно се добавят захар, сметана и други съставки.

Накрая се добавят различни аромати и готово! Знаете ли, че съществуват сладоледи с повече от сто вкуса?

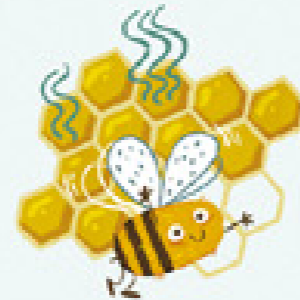
КОЛКО ЧЕСТО СНАСЯТ КОКОШКИТЕ?

Най-добрите кокошки носачки снасят по едно яйце всеки ден или през ден. На една кокошка ѝ трябва повече от седмица, за да напълни опаковка от десет яйца.

ОТКЪДЕ ПЧЕЛИТЕ ВЗЕМАТ МЕДА?

Пчелите прелитат от цвят на цвят и събират сладък нектар в медовите си стомахчета. След това се връщат в кошера.

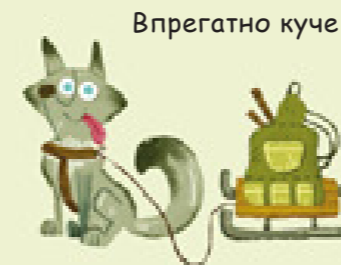
Изливат събрания нектар в малки восъчни килийки и излитат за още нектар. Други пчели в кошера размахват бързо крилцата си, за да създадат ветреца. Благодарение на него водата от нектара се изпарява по-бързо. Нектарът се сгъстява и се превръща в мед.

След това пчеларите вадят меда от кошера. Но винаги оставят и за пчелите, защото и те трябва да има с какво да се хранят.

КОЙ Е НАЙ-ДОБРИЯТ ПРИЯТЕЛ НА ЧОВЕКА?

Преди хиляди години хората се научили да отглеждат някои животни и постепенно ги опитомили, превърнали ги в домашни животни. Когато още нямало машини, коне, магарета, биволи теглели каруци и плугове. Днес конете се използват главно за спорт. Кучето е едно от първите животни, одомашнени от хората. И до днес то е най-верният приятел на човека.

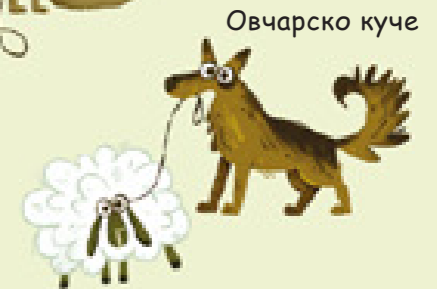
Впрегатно куче

Водач

Пазач

Овчарско куче

Куче спасител

Домашен любимец

КАКВО ОЩЕ ПОЛУЧАВАМЕ ОТ ЖИВОТНИТЕ?

Вярвате или не, но перлите идват от живи същества - от бисерните миди. Когато вътре в черупката на някоя мида попадне пясъчно зрънце, тя започва усилено да отделя седеф, който се наслоява около зрънцето и така то се превръща в красива перла.

КАКВО Е ВЪЛНАТА?

Животните имат козина или пера, които ги пазят от студ и жегата. Някои, като овцете, имат много гъста и мека козина, наричаме я вълна. Хората са се научили да я използват. Веднъж в годината фермерът остригва овцете - това е безболезнено за тях, а и козината им отново ще порасне до следващата пролет. От вълна се предат преди, тъкат се платове, килими, плетат се пуловери и топли чорапи.

СУПЕР Е!

